

KERTOMUS

Tutkimuksen toimeenpanoviraston tilinpäätöksestä varainhoitovuodelta 2013 sekä viraston vastaus

(2014/C 442/41)

JOHDANTO

1. Tutkimuksen toimeenpanovirasto (jäljempänä ”virasto”) perustettiin komission päätöksellä 2008/46/EY⁽¹⁾. Brysselissä sijaitseva virasto perustettiin 1. tammikuuta 2008 ja 31. joulukuuta 2017 väliseksi ajaksi hallinnoimaan unionin toimia tutkimuksen alalla⁽²⁾. Euroopan komissio myönsi virastolle 15. kesäkuuta 2009 hallinnollisen ja toiminnallisen riippumattomuuden.

TARKASTUSLAUSUMAN PERUSTANA OLEVAT TIEDOT

2. Tilintarkastustuomioistuimen valitsema tarkastustapa käsittää analyttiset tarkastustoimenpiteet, tapahtumien suoran testaamisen ja viraston valvontajärjestelmien keskeisten kontrollien arvioinnin. Tämän lisäksi hyödynnetään muiden tarkastajien työhön perustuvaa evidenssiä (kun relevanttia evidenssiä on saatavilla) ja analysoidaan toimivan johdon vahvistusilmoitukset.

TARKASTUSLAUSUMA

3. Tilintarkastustuomioistuin on tarkastanut Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 287 artiklan mukaisesti

- a) viraston tilinpäätöksen, joka sisältää tilinpäätöslaskelmat⁽³⁾ ja selvityksen talousarvion toteuttamisesta⁽⁴⁾ 31. joulukuuta 2013 päättyneeltä varainhoitovuodelta, ja
- b) tilien perustana olevien toimien laillisuuden ja asianmukaisuuden.

Toimivan johdon velvollisuus

4. Toimiva johto vastaa viraston tilinpäätöksen laatimisesta ja sen oikein esittämisestä sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta⁽⁵⁾.

- a) Viraston tilinpäätöksen laatimista koskeviin toimivan johdon velvollisuuksiin kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää sisäisen valvonnan järjestelmä, jonka pohjalta on mahdollista laatia ja esittää oikein tilinpäätös, jossa ei ole petoksesta tai virheestä johtuvaa olennaista virheellisyyttä, valita asianmukaiset tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja soveltaa niitä komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti⁽⁶⁾ sekä laatia kirjanpidolliset arviot, jotka ovat kyseisissä olosuhteissa kohtuulliset. Johtaja vahvistaa viraston tilinpäätöksen sen jälkeen, kun viraston tilinpitäjä on laatinut tilinpäätöksen kaiken käytettävissä olevan tiedon pohjalta ja liittänyt tilinpäätökseen laatimansa ilmoituksen, jossa hän toteaa muun muassa saaneensa kohtuullisen varmuuden siitä, että tilinpäätös antaa kaikilta olennaisilta osiltaan oikean ja riittävän kuvan viraston taloudellisesta asemasta.
- b) Tilien perustana olevien toimien laillisuutta ja asianmukaisuutta sekä varainhoidon moitteettomuuden periaatteen noudattamista koskeviin toimivan johdon velvollisuuksiin kuuluu suunnitella, ottaa käyttöön ja ylläpitää vaikuttava ja tehokas sisäisen valvonnan järjestelmä, joka sisältää riittävän valvonnan ja tarkoituksenmukaiset toimenpiteet sääntöjenvastaisuuksien ja petosten estämiseksi sekä oikeudelliset toimet, joiden avulla tarvittaessa peritään takaisin aiheettomasti maksetut tai käytetyt varat.

⁽¹⁾ EUVL L 11, 15.1.2008, s. 9.

⁽²⁾ Liitteessä II esitetään tiedotustarkoituksessa yhteenveto viraston vastuualueista ja toiminnasta.

⁽³⁾ Sisältävät taseen, tuloslaskelman, rahavirtalaskelman, nettovarallisuuden muutoksia koskevan laskelman sekä yhteenvedon keskeisistä tilinpäätöksen laatimisperiaatteista ja muut liitetiedot.

⁽⁴⁾ Sisältää talousarvion toteutumalaskelman liitteineen.

⁽⁵⁾ Asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012 (EUVL L 298, 26.10.2012, s. 1), 62 ja 68 artikla yhdessä 53 ja 58 artiklan kanssa.

⁽⁶⁾ Komission tilinpitäjän vahvistamat kirjanpitosäännöt perustuvat kansainvälisen tilintarkastajaliiton (International Federation of Accountants, IFAC) antamiin kansainvälisiin julkisen sektorin tilinpäätösstandardeihin (International Public Sector Accounting Standards, IPSAS) tai, silloin kuin se on relevanttia, kansainvälisen tilinpäätösstandardeja käsittelevän elimen (International Accounting Standards Board, IASB) antamiin kansainvälisiin IAS/IFRS-tilinpäätösstandardeihin (International Accounting Standards/International Financial Reporting Standards).

Tarkastajan velvollisuus

5. Tilintarkastustuomioistuimen vastuulla on antaa tarkastuksensa perusteella tarkastuslausuma Euroopan parlamentille ja neuvostolle⁽⁷⁾ tilinpäätöksen luotettavuudesta sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Tilintarkastustuomioistuin toimittaa tarkastuksensa kansainvälisten tilinpäätösstandardien ja eettisten ohjeiden (IFAC) sekä ylimpien tarkastuselinten kansainvälisten standardien (INTOSAI) mukaisesti. Kyseisissä standardeissa edellytetään, että tilintarkastustuomioistuin suunnittelee ja toimittaa tarkastuksen siten, että sen avulla saadaan kohtuullinen varmuus siitä, onko viraston tilinpäätöksessä olennaisia virheellisyksiä ja ovatko tilien perustana olevat toimet lailliset ja asianmukaiset.

6. Tarkastuksessa suoritetaan toimenpiteitä, joiden avulla hankitaan tarkastusevidenssiä tilinpäätökseen sisältyvistä luvuista ja siinä esitettävistä muista tiedoista sekä tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta. Toimenpiteiden valinta perustuu tarkastajan harkintaan ja arvioon siitä, kuinka suuri on riski, että petoksista tai virheistä johtuen tilinpäätökseen sisältyy olennaisia virheellisyksiä tai tilien perustana olevien toimien kohdalla on jätetty olennaisella tavalla noudattamatta Euroopan unionin lainsäädännön vaatimuksia. Näitä riskejä arvioidessaan tarkastaja arvioi sisäisiä kontroleja, jotka ovat relevantteja tilinpäätöksen laatimisen ja sen oikein esittämisen kannalta, sekä valvontajärjestelmiä, joiden avulla on tarkoitus varmistaa tilien perustana olevien toimien laillisuus ja asianmukaisuus. Tämän pohjalta tarkastaja suunnittelee olosuhteisiin nähden tarkoituksenmukaiset tarkastustoimenpiteet. Tarkastukseen kuuluu myös sovellettujen tilinpäätösperiaatteiden asianmukaisuuden ja esitettyjen kirjanpidollisten arvioiden kohtuullisuuden sekä tilinpäätöksen yleisen esittämistavan arvioiminen.

7. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että se on saanut tarpeellisen määrän tarkoitukseen soveltuvaa tarkastusevidenssiä tarkastuslausumansa perustaksi.

Lausunto tilien luotettavuudesta

8. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston taloudellinen asema 31 päivänä joulukuuta 2013 sekä sen toimien tulokset ja rahavirrat mainittuna päivänä päättyneeltä varainhoitovuodelta on esitetty tilinpäätöksessä kaikilta olennaisilta osiltaan oikein viraston varainhoitoa koskevien säännösten ja komission tilinpitäjän vahvistamien kirjanpitosääntöjen mukaisesti.

Lausunto tilien perustana olevien toimien laillisuudesta ja asianmukaisuudesta

9. Tilintarkastustuomioistuin katsoo, että viraston 31 päivänä joulukuuta 2013 päättyneeltä varainhoitovuodelta annetun tilinpäätöksen perustana olevat toimet ovat kaikilta olennaisilta osiltaan lailliset ja asianmukaiset.

AIEMPINA VUOSINA ESITETTYJEN HUOMAUTUSTEN SEURANTA

10. *Liitteessä I* on yhteenveto korjaavista toimista, jotka virasto on toteuttanut tilintarkastustuomioistuimen aiempina vuosina esittämien huomautusten perusteella.

Tilintarkastustuomioistuimen IV jaosto on tilintarkastustuomioistuimen jäsenen Milan Martin Cviklin johdolla hyväksynyt tämän kertomuksen Luxemburgissa 8. heinäkuuta 2014 pitämässään kokouksessa.

Tilintarkastustuomioistuimen puolesta

Vítor Manuel da SILVA CALDEIRA

presidentti

⁽⁷⁾ Asetus (EU, Euratom) N:o 966/2012, 162 artikla.

LITE I

Edellisenä vuonna esitettyjen huomautusten seuranta

Vuosi	Tilintarkastustuomioistuimen huomautus	Korjaavan toimenpiteen tilanne (Toteutettu / Kesken / Tekemättä / Ei relevantti)
2011	Viraston rekrytointimenettelyjen avoimuudessa on parantamisen varaa. Kirjallisten kokeiden kysymykset ja haastattelukysymykset oli määritetty vasta sen jälkeen, kun valintalautakunta oli tutkinut hakemukset; soveltuvien hakijoiden luetteloon kirjaamista varten tarvittavaa vähimmäispistemäärää ei asetettu eikä valintalautakunta dokumentoinut kaikkia kokouksiaan ja päätöksiään.	Toteutettu
2012	Vuonna 2012 viraston virkamies allekirjoitti 8,86 miljoonan euron maksumääräykset (19 prosenttia viraston vuoden 2012 talousarviosta) tulojen ja menojen hyväksyjän ominaisuudessa toimiessaan yksikönpäällikkönsä sijaisena. Virkamies ei ollut saanut virallista edelleenvaltuutusta, eikä tulojen ja menojen hyväksyjä ollut nimittänyt häntä virallisesti sijaisekseen. Tämä on vastoin varainhoitoasetuksen mukaista edelleenvaltuutusjärjestelmää.	Ei relevantti

LIITE II

Tutkimuksen toimeenpanovirasto (Bryssel)

Vastuualueet ja toiminta

Perussopimuksen mukainen unionin toimivalta <i>(Euroopan unionin toiminnasta tehty sopimus, 179 ja 180 artikla)</i>	Tietojen kerääminen Unioni pyrkii toiminnallaan lujittamaan tieteellistä ja teknologista perustaansa toteuttamalla eurooppalaisen tutkimusalueen, jossa tutkijat, tieteellinen tietämys ja teknologia liikkuvat vapaasti, ja tukemaan unionin kilpailukyvyyn, myös sen teollisuuden kilpailukyvyyn, kehittämistä. Tätä varten unioni edistää yrityksiä, pienet ja keskiuuret yritykset mukaan luettuina, tutkimuskeskuksia ja korkeakouluja niiden korkealaatuiseen tutkimukseen ja teknologiseen kehittämiseen liittyvissä pyrkimyksissä; se tukee niiden pyrkimyksiä keskinäiseen yhteistyöhön [...] määrittelemällä yhteiset standardit sekä poistamalla yhteistyön oikeudelliset ja verotukselliset esteet pyrkien erityisesti siihen, että tutkijat voivat tehdä yhteistyötä vapaasti rajoista riippumatta ja yritykset voivat täysin käyttää hyväkseen sisämarkkinoiden tarjoamia mahdollisuuksia. [...] Pyrkinessään näihin tavoitteisiin unioni toteuttaa seuraavia jäsenvaltioissa harjoitettua toimintaa täydentäviä toimia: a) tutkimusta, teknologista kehittämistä ja esittelyä koskevien toimintaohjelmien täytäntöönpano edistämällä yhteistyötä yritysten, tutkimuskeskusten ja korkeakoulujen kanssa ja niiden kesken b) yhteistyön edistäminen kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa unionin tutkimuksen, teknologisen kehittämisen ja esittelyn alalla c) unionin tutkimukseen, teknologiseen kehittämiseen ja esittelyyn liittyvän toiminnan tuloksia koskevan tiedon levittäminen ja näiden tulosten hyväksi käyttäminen d) unionin tutkijoiden koulutuksen ja liikkumisen kannustaminen.
Viraston toimivaltuudet <i>(komission päätös 2008/46/EY)</i>	Tavoitteet Viraston tavoitteena on hallinnoida tehokkaasti ja vaikuttavasti tiettyjä seitsemänten tutkimuksen, teknologian kehittämisen ja esittelyn puiteohjelmaan (2007–2013) kuuluvia ohjelmia (jäljempänä ”seitsemäs puiteohjelma”) (Ihmiset-erityisohjelma, Valmiudet-erityisohjelman pk-yrityksiä hyödyttävät toimet sekä Yhteistyö-erityisohjelman avaruutta ja turvallisuutta koskevat aihealueet), tarjota tehokkaita ja vaikuttavia palveluja tutkimusyhteisölle sekä tarjota seitsemänten tutkimuksen puiteohjelmaan liittyviä keskitettyjä tukipalveluja komission yksiköille kaikilla Yhteistyö-, Valmiudet- ja Ihmiset-erityisohjelmien osa-alueilla. Jotta ohjelmien täytäntöönpano olisi tehokasta ja vaikuttavaa, virasto pyrkii – eurooppalaisen tutkimusalueen edistäjän roolissaan – parantamaan hankkeiden hallinnointia, luomaan tiiviit yhteydet lopullisiin edunsaajiin ja saamaan Euroopan unionille lisää näkyvyyttä. Tehtävät Virasto tekee ja hallinnoi hankkeiden avustussopimuksia ja muun muassa: — valmistelee ja julkaisee ehdotuspyyntöjä — arvioi ehdotukset

	— valmistelee ja allekirjoittaa avustussopimukset — seuraa hankkeiden toteuttamista, hyväksyy myös raportteja ja muita suoritteita — huolehtii maksuista, takaisinperinnästä ja yleisen varainhoitoasetuksen 114 artiklan 4 kohdassa tarkoitettujen seuraamusten soveltamisesta, etenkin jos lopullisten edunsaajien ilmoittamissa kuluissa havaitaan jälkitarkastusten yhteydessä virheitä — huolehtii jälkikäteen tapahtuvasta tiedottamisesta ja levittää tietoja tuloksista. Seitsemänten puiteohjelmaan liittyvien tukipalvelujen osalta virasto: — antaa hallinnollista tukea ehdotuspyyntöjen julkaisemisen yhteydessä — hallinnoi ehdotusten sähköistä vastaanottamista — antaa tukea etäarviointien ja paikalla tehtävien arviointien laatimiselle — antaa tukea nimityskirjeiden valmistelussa ja maksujen suorittamisessa asiantuntijoille — hallinnoi seitsemännen puiteohjelman osallistujat sisältävää keskustietokantaa (Unique Registration Facility, URF) ja avustaa valittujen edunsaajien taloudellisiin toimintaedellytyksiin liittyvien tarkastusten tekemisessä — hallinnoi <i>Research Enquiry Service</i> -palvelua.
Hallinto	Johtokunta Koostuu viidestä jäsenestä, jotka Euroopan komissio nimittää. Johtokunta vahvistaa viraston organisaatiokaavion ja vuotuisen työohjelman komission antaman hyväksynnän jälkeen. Lisäksi johtokunta hyväksyy viraston hallinnollisen talousarvion ja vuotuisen toimintakertomuksen. Johtaja Euroopan komissio nimittää johtajan. Johtaja hallinnoi virastoa yhdessä johtokunnan kanssa, toteuttaa hallinnollista työarviota, luo viraston tehtäviä vastaavat hallinnointijärjestelmät ja sisäisen valvonnan järjestelmät sekä valmistelee raportit, jotka viraston on esitettävä komissiolle. Ulkoinen tarkastus Euroopan tilintarkastustuomioistuin. Vastuuvapauden myöntävä viranomainen Euroopan parlamentti myöntää vastuuvapauden neuvoston suosituksesta. Hallinnollisen talousarvion toteuttamista koskeva vastuuvapauspäätös osoitetaan johtajalle. Komissio on antanut virastolle valtuudet toteuttaa toimintatalousarviota, mutta vastuuvollisuus on edelleen komissiolla.
Viraston resurssit vuonna 2013 (2012)	Toimintatalousarvio 2013 (2012) 1 759,2 (1 479,9) miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja ja 1 443,6 (1 459,6) miljoonaa euroa maksumäärärahoja. Virasto toteuttaa komission toimintatalousarviota komission tekemän valtuutus päätöksen nojalla. Hallinnollinen talousarvio 2013 (2012) 46,8 (46,4) miljoonaa euroa. Virasto toteuttaa hallinnollista työarviota itsenäisesti. Henkilöstö 31. joulukuuta 2013 (2012) Henkilöstötaulukossa: 140 (128) tointa, joista 138 (122) oli täytetty. Sopimussuhteinen henkilöstö: suunniteltu 418 (385) tointa, joista 407 (374) oli täytetty 31. joulukuuta 2013.

	Henkilöstö yhteensä: 545 (496) henkilöstön jäsentä, joiden osalta tehtävät jakaantuvat seuraavasti: — ohjelmien täytäntöönpano: 366 (330) — seitsemännen puiteohjelman tukipalvelut: 96 (90) — hallinnolliset tehtävät: 83 (76)
Tuotteet ja palvelut vuonna 2013 (2012)	Ihmiset-erityisohjelman osalta saatiin vuonna 2013 päätökseen yhdeksän (10) ehdotuspyyntömenettelyä ja kymmenen (10) arviointimenettelyä. Uusia avustussopimuksia tehtiin 1 874 (1 899) ja maksuja suoritettiin 3 787 (3 599) (ei sisällä maksuja arvioijina toimineille asiantuntijoille). Virasto hallinnoi tällä hetkellä kaikkiaan 6 090:ää (5 492) Ihmiset-erityisohjelmaan kuuluvaa hanketta. Valmiudet-erityisohjelman pk-yrityksiä hyödyttävien toimien osalta saatiin päätökseen yksi (1) ehdotuspyyntömenettely ja yksi (1) arviointimenettely. Uusia avustussopimuksia tehtiin 204 (201) ja maksuja suoritettiin 577 (508) (ei sisällä maksuja arvioijina toimineille asiantuntijoille). Virasto hallinnoi tällä hetkellä kaikkiaan 691:tä (625) Valmiudet-erityisohjelmaan kuuluvaa hanketta. Yhteistyö-erityisohjelman avaruutta ja turvallisuutta koskevien aihealueiden osalta saatiin vuonna 2013 päätökseen kaksi (2) ehdotuspyyntömenettelyä ja kaksi (2) arviointimenettelyä. Uusia avustussopimuksia tehtiin 79 (80) ja maksuja suoritettiin 294 (258) (ei sisällä maksuja arvioijina toimineille asiantuntijoille). Virasto hallinnoi tällä hetkellä kaikkiaan 348:aa (317) näihin aihealueisiin kuuluvaa hanketta. Seitsemännen puiteohjelman tukipalveluiden osalta saavutettiin vuonna 2013 seuraavat tulokset: — tukea annettiin 194 (89) ehdotuspyynnön julkaisemisen yhteydessä — sähköisen sovelluksen kautta otettiin vastaan 25 214 (32 286) ehdotusta — 4 323:n (6 462) arvioijana toimivan asiantuntijan kanssa tehtiin sopimus ja heille suoritettiin 5 055 (4 217) maksua (koskee ainoastaan viraston hallinnoimia ohjelmia) — päätökseen saatiin 4 524 (6 616) validointia, jotka koskevat osallistujia — Research Enquiry Service -palvelun kautta vastattiin 4 488 (5 871) kysymykseen.

Lähde: Viraston toimittama liite.

VIRASTON VASTAUS

Virasto ottaa huomioon tilintarkastustuomioistuimen kertomuksen.
